

Miljøkommune og regelverket for motorferdsel i utmark

Miljøkommune.no

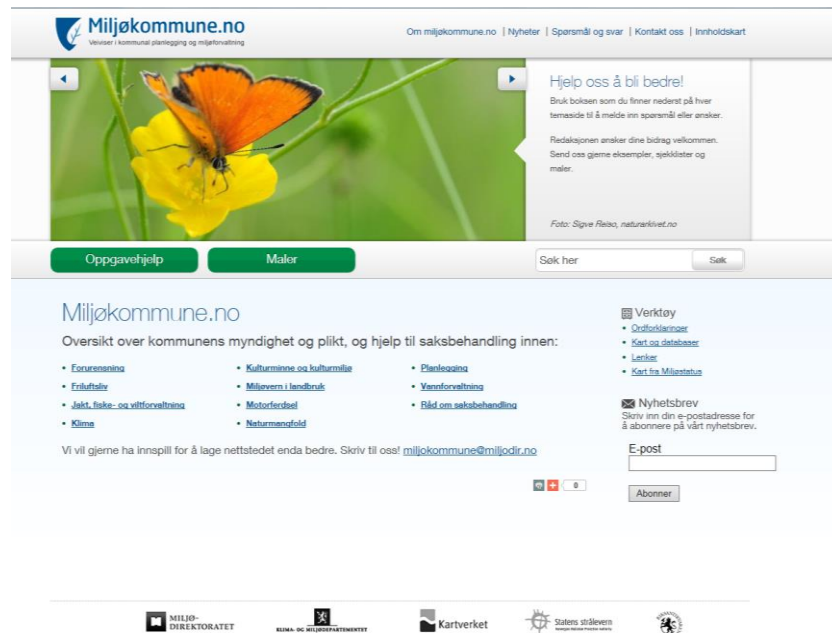
Mål for arbeidet med miljøkommune

- Kommunene får god oversikt over sin myndighet, plikt og virkemidler.
- Kommunene får veiledning i å løse konkrete oppgaver trinn for trinn.
- Veiledningen gir miljøfaglig og juridisk beslutningsstøtte både for saksbehandlere og administrative ledere.
- Miljø- og forvaltningskompetansen i kommunene øker ved at kommunene løser oppgaver ved hjelp av god veiledning.
- Kommunene er bli motiverte til å løse miljøoppgavene.

Kommunene er en ressurs i utvikling og oppdatering av innhold på nettstedet. Referansekommuner er aktive, kunnskapsrike og krevende rådgivere for oss.

Miljøkommune skal bidra til

- at kommunene løser flere oppgaver
- lik behandling av like saker
- redusere formelle feil
- mer effektiv oppgaveløsning
- økt kompetanse
- økt bevissthet om ansvar
- at brukeren kan løse miljøoppgaver, også om han/hun ikke har spesifikk kompetanse på fagfeltet

Miljøkommune – brukeren i fokus

«Fint at alt er samlet på ett sted...»

«Bra! Jeg får forklaring trinn for trinn...»

«Jeg får raskt oversikt over myndighet og oppgaver...»

«Yeah! Her finner jeg også relevante verktøy...»

«Nettstedet oppleves som nyttig. Jeg kommer tilbake...»

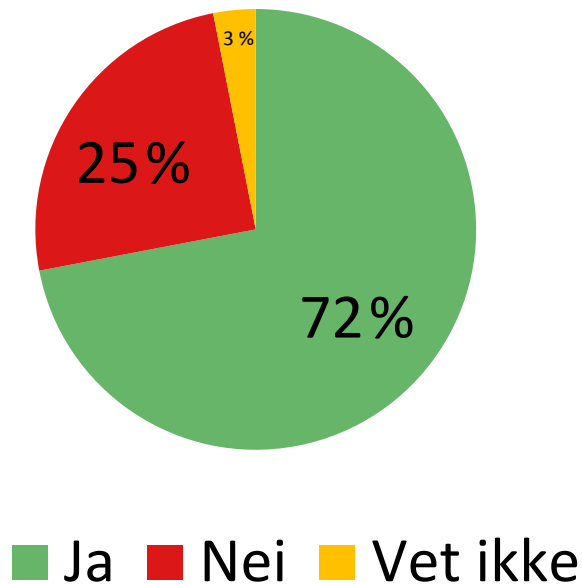
«Jeg tar meg en kaffe, og går i gang...»

Brukeropplevelse (film)

Miljøkommune - status

- Mål:
 - 50 % skulle kjenne nettstedet etter ett år
 - 75 % etter to år
- Resultat fra brukerundersøkelse i vår:
 - ca $\frac{3}{4}$ kjenner nettstedet etter ett år
- Siden mai 2013:
 - 36 270 unike besøk
 - 228 000 ganger er sider på nettstedet åpnet

Miljøkommune - nyhetsbrev

1. Endringer i gjeldende lover, forskrifter eller håndbøker
2. Nye publikasjoner og veiledere
3. Høringer og frister
4. Arrangementer som kurs, konferanser eller seminarer
5. Utlysning av tiltaksmidler
6. Gode eksempler på tiltak som er gjennomført i en kommune
7. Prosjekter som etaten gir støtte til
8. Årstidsrelaterte saker

Miljøkommune.no

Veiviser i kommunal planlegging og miljøforvaltning

Det offentlige kartgrunnlaget utvides

Stat og kommuner samarbeider om å oppdatere det offentlige kartgrunnlaget. En veileder er revidert for å gi bedre støtte til kommunene i dette arbeidet.

[Les mer](#)

Bedre byluft-forum

Miljødirektoratet inviterer til bedre byluft-forum den 22.-23. september. Temaet for arrangementet er tiltaksutredninger.

[Les mer](#)

Kartverket ut av

Miljøkommune

All veiledning innenfor fagområdene matrikkel og adresser, samles på Kartverkets nettsider.

[Les mer](#)

Miljøhjelp til kommunene

Miljømyndighetene har gått sammen om å skreddersy og samle veiledere i plan- og miljøoppgaver. Miljøkommune.no kan lette arbeidshverdagen for rådgiveren i kommunen, og bidra til å nå nasjonale målsettinger.

[Les mer](#)

Kommuner kan bli bedre på gjødselkontroll

Gjødsel på feil sted til feil tid kan forurense elver og vann, og kommunene skal sørge for at regelverket for bruk og lagring av organisk gjødsel overholdes. Men ikke alle kommuner har godt nok grep om møkka.

[Les mer](#)

Nasjonal høringskonferanse om vannforvaltning

I høst er regionale vannforvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer på høring i alle landets 11 vannregioner. Det arrangeres en nasjonal høringskonferanse i Trondheim den 28. og 29. oktober.

[Les mer](#)

**MILJØ-
DIREKTORATET**

Miljøkommune og miljøhensyn i plan

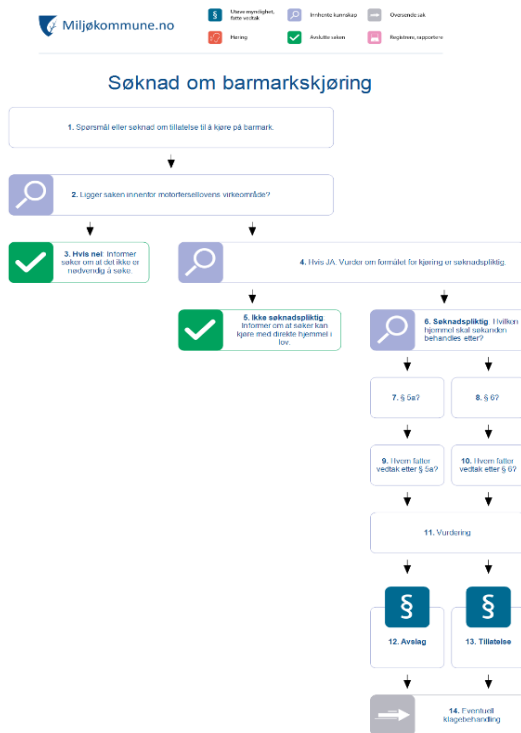
- Sidene om planlegging på miljøkommune er under omarbeiding
- Mer fokus på veiledning rettet mot miljøhensyn i plan

Foto: Anne Rudsengen, SNO

Miljøkommune og motorferdsel i utmark

- Oppgavehjelpere for søknader om
 - luftfartøy
 - motorfartøy
 - barmarkskjøring
 - kjøring på snødekt mark
- Spørsmål og svar-funksjonalitet i forbindelse med forsøket

Motorferdsel i utmark

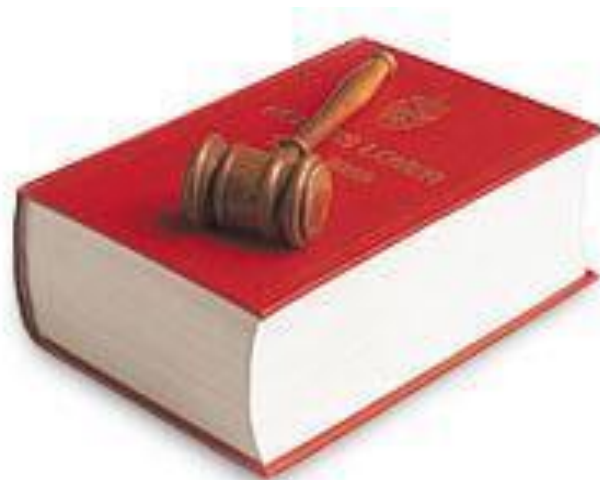
Miljødirektoratet og motorferdsel i utmark

- Veilede i og informere om regelverket, samt lovfortolkning
- Klageinstans for vedtak fattet av fylkesmannen -opphevingsvedtak
- Gi råd til Miljøverndepartementet
- Kontroll (SNO)

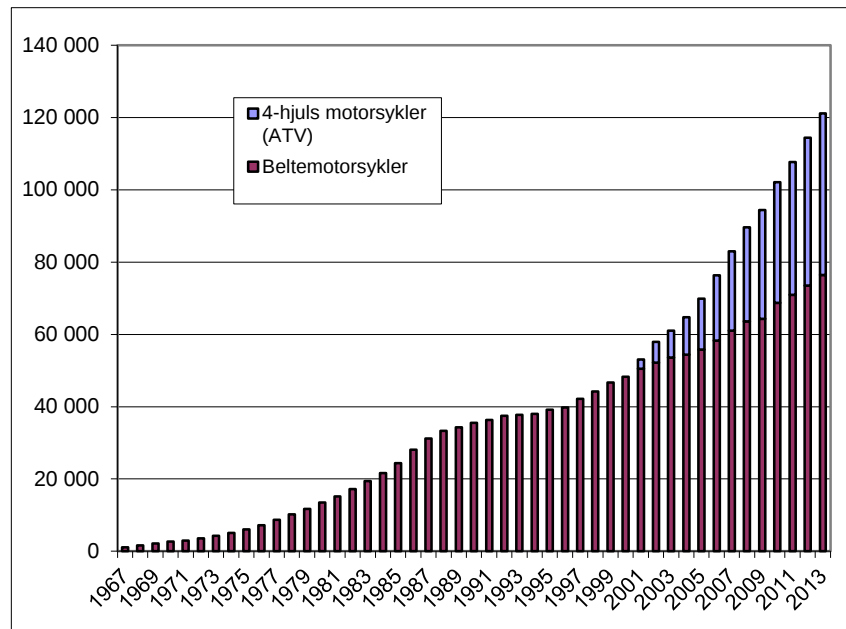
Motorferdselregelverket

- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag - fra 1977
 - Omfatter motorferdsel generelt; bruk av motorkjøretøy, motorfartøy og landing og start med luftfartøy
- Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag - av 1988,
 - Gjelder kun bruk av motorkjøretøy - og utdyper loven når det gjelder adgangen til bruk av snøskuter, ATV m.v.
- Rundskriv T - 1/96: Om lov om motorferdsel i utmark og vassdrag
- Rundskriv T - 6/09: Om endringer i Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og islagte vassdrag

Snøscootere og ATV fra 1967 - 2013

- Vekst i antall snøskutere og ATV
 - 1977: 8 700 snøskutere
2013: 76 400 snøskutere
 - 2001: 2 625 ATV
2013: 44 774 ATV

Formålsbestemmelsen

«Formålet med denne lov er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen».

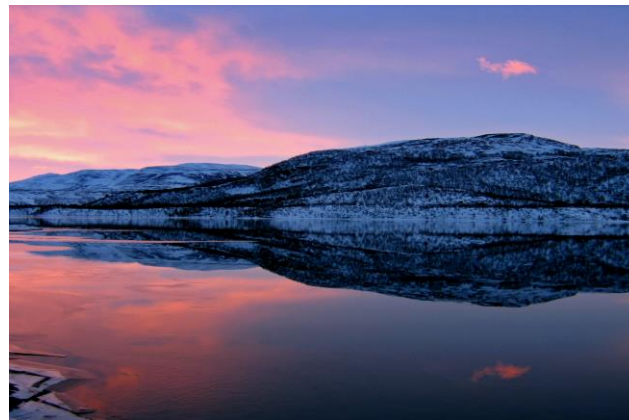

Foto: Torkjell Morset, SNO

**Motorferdselloven gir et generelt forbud mot motorferdsel i utmark
- men gir unntak til en rekke nytteformål**

Dispensasjoner/tillatelser

- Bruk vilkår for å redusere ulemper og skader for miljø og mennesker
 - Antall turer
 - Bestemte tidsrom
 - Bestemte løyper og traseer
 - M.v.
- Etterprøvbare tillatelser som kan kontrolleres

Foto: Mogens Lorentzen, SNO

Grunneiers rett til å nekte

Motorferdsellovens § 10 lyder:

«Denne lov innskrenker ikke den adgang grunneier og bruker har etter gjeldende rettsregler til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom»

- Forholdet mellom grunneier og den som kjører i utmarka er et privatrettslig forhold som ikke reguleres av motorferdselloven.
- Kommunen bør gjøre søker oppmerksom på at det også er nødvendig med samtykke fra grunneier.

Fritids- og rekreasjonskjøring med snøskuter

Fire ulike ”regimer” i Norge:

1. **Forbudt etter dagens lov nasjonalt, med unntak:**
2. Tillatt i Finnmark og deler av Nord-Troms etter bestemte løyper (2012: ca 6500 km løyper)
3. Kommuner som deltok i motorferdselsforsøket fra 2001 har hatt mulighet til å legge ut løyper - forsøket opphevet fra og med 1. mai 2014.
4. Isfiskeløyper i enkelte kommuner i Troms, Nordland og Trøndelag (ofte blitt åpne løyper for fornøyleskjøring = ulovlig)

Foto: Arne Johs Mortensen, SNO

§ 5. Etter skriftlig søknad kan kommunestyret gi tillatelse til bruk av snøskuter for:

Løyvekjøringsordning § 5 a)

- Transport mellom bilveg og hytte
- Tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag
- Transport for massemedia på reportasjeoppdrag
- Transport av funksjonshemmede
- Transport av ved
- Transport etter dispensasjon i medhold av denne forskrifts § 6

Foto: Jostein Sandvik, SNO

Funksjonshemmede, § 5 b)

- Hjemmelen gjelder varig funksjonshemmede
- Behov for transport skal avveies mot de skader og ulemper transporten vil føre til
- Kommunen kan kreve legeerklæring som dokumentasjon
- Kommunenes skjønn - hver sak må vurderes konkret
- Bruk av vilkår

Fotot: Ida Glemminge, SNO

Eier av hytte 2,5 km fra brøytet bilveg, bagasjetransport, jf § 5 c)

- Forutsetter at det ikke er mulighet for leiekjøring i området
- Dispensasjon kan kun gis til hytteeier
- Gjelder transport av bagasje og utstyr - ikke persontransport
- Få tall turer - bruk vilkår

Kjøring i utmarksnæring for fastboende, jf. § 5 d)

- For fastboende med behov for motorisert transport i forbindelse med utmarksnæring
- Gjelder ren næringsmessig virksomhet, for salg og videreforedling - kommunen kan kreve dokumentasjon i form av næringsoppgave
- Forholdet mellom § 5d), § 5 a., og § 6
- Snøscootersafari tillates ikke

Transport av ved, jf. § 5 e)

- Ved fra egen eiendom til annet sted enn fast bopel
- Transport av ved fra andres eiendom

Gruppeturer for pensjonister, jf. § 5 f)

- Gruppeturer for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede, etter særskilt tillatelse.
- Helse- og omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner kan søke
- Bestemte mål - ikke ren rekreasjonskjøring

Foto: Erik Ydse, SNO

§ 5 a.

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring

Motorferdsel i forbindelse med utmarksnæring, jf. § 5 a.

- Gjelder transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring - både barmark og snødekt mark
- Utmarksnæring: drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, samt leting og undersøkelse av mineralske ressurser
- Forutsetter at virksomheten er registrert i Enhetsregisteret
- Tillatelse kan på barmark kun gis for transport langs traktorvei

§ 6 i nasjonal forskrift:

I unntakstilfelle kan kommunestyret – eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – gi tillatelse til kjøring utover § 2 - § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte.

Dispensasjon for «særlige grunner»

- Søkeren må påvise et særlig behov
- Behovet må ikke knytte seg til turkjøring
- Behovet må ikke kunne dekkes på annen måte, og
- Behovet må vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdselen til et minimum

Vurdering av mulige skader og ulemper for natur og mennesker

- Vil ferdsel medføre spor og kjøreskader i terrenget?
- Hvilke konsekvenser vil ferdselen ha med hensyn til støy og forurensning?
- Hvor sårbart er området det skal kjøres i?
- Hvilke konflikter kan oppstå i forhold til andre interessegrupper og naturmiljø?

Foto: Alfred Ørjebu, SNO

Forskriftens § 6 og barmarkskjøring

- Barmarkskjøring kan kun tillates i helt spesielle tilfeller
- Dispensasjon skal skje etter en meget streng vurdering av vilkårene
- Transport til barmarkskjøring til hytte skal det som hovedregel ikke gis tillatelse til

Foto: Erik Ydse, SNO

§ 6 – Jakt, fangst, fiske og bærsanking

- Transport av utstyr og utbytte ved jakt, fangst eller fiske som faller utenfor de øvrige bestemmelsene i regelverket oppfyller som hovedregel ikke kriteriene og kan således ikke tillates.

§ 6 – Transport til hytte

- Det skal ikke være kurant å gi dispensasjon til hyttekjøring
- Transport av ordinært utstyr, bagasje, proviant o.l kan det normalt ikke gis tillatelse til der avstanden er kortere enn 2,5 km²
- Eksempel på særlig grunn: Nødvendig transport av gjenstand som er for tung til å fraktes på annen måte enn med motorkjøretøy.

Foto: Erik Ydse, SNO

§ 6 - Transport av bevegelseshemmede/ funksjonshemmede

- Hvis bevegelsesvansker skyldes alder eller midlertidig sykdom, eller transport med annet kjøretøy enn snøskuter må tillatelse vurderes etter § 6.
- Om det foreligger ”særlige behov” må vurderes konkret i det enkelte tilfellet.
- Det kan i slike tilfeller gis tillatelse til transport til bestemte steder etter nærmere vurdering, for eksempel hytte eller utfartssted, mens kjøring ut over det skal håndteres restriktivt.

§ 6 - Motorsport

- Kan gis tillatelse under følgende forutsetninger:
 - Begrensede arrangementer i idrettslig regi
 - Kjøring skjer på terrengbane som er godkjent i reguleringsplan

Foto: Jostein Sandvik, SNO

§ 6 – Motorferdsel i reiselivssammenheng

- Tillatelse kan gis i unntakstilfeller dersom det kan påvises særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte.
- Snørekjøring, snøscootersafari og snøscooterfrakt av utstyr til villmarksleir m.v. fyller ikke vilkårene.

Nye regler har vært på høring
- åpning for at kommunene kan
planlegge for etablering av
løyper til fornøyleseskjøring

www.miljodirektoratet.no